# SUOMEN TAIKAPIIRIN SYNTYHISTORIAA

Suomen Taikapiiri perustettiin vain joitakin kuukausia jatkosodan loppumisen jälkeen. Yhdistyksen jäsenet olivat olleet sodassa mukana tavalla tai toisella ja sota oli järkyttänyt koko kansakunnan tasapainoa. On selvää, että sodat jättivät lähtemättömän leimansa siihen osallistuneisiin sukupolviin. Osa jäsenistä oli kuulunut sotien aikana ns. viihdytysjoukkoihin, ja ystävyyssuhteita oli syntynyt jo tuolloin.

Sodan jälkeinen Taikapiiri oli lupaus paremmasta tulevaisuudesta. Tuskinpa kukaan taikapiiriläisistä halusi enää palauttaa mieliinsä sodan ankeita aikoja. Yhdistyksen jäsenten aktiivinen hakeutuminen esimerkiksi Ruotsin ja muiden läntisten taikuriyhdistyksen pariin kertoo sotavuosien aiheuttamasta eristäytyneisyyden tunteesta, josta nuoret taikapiiriläiset halusivat eroon.



*Taikapiirin perustaja taikurimestari Julius Sundman ja viihdelegenda Tapio Rautavaara Koiton salissa v. 1947*

Julius Sundman toimi Suomen Taikapiirin ensimmäisenä puheenjohtajana vuosina 1945-59. Sundmanin vuodet olivat aktiivista yhteyksien luomista ulkomaisiin taikuriyhdistyksiin, erityisesti pohjoismaisiin järjestöihin. Sundmanin kaudella luotiin perusta, jolle **Solmu Mäkelän** oli myöhemmin 60-luvun alusta alkaen hyvä jatkaa yhdistyksen toiminnan kehittämistä. **Börje Stenmanin** toimittama *Simsalabim*-lehti teki Taikapiiriä tunnetuksi ulkomailla. Taikapiirin historiassa onkin varsin selkeä ensimmäinen vaihe vuosien 1945-59 aikana. Vuodesta 1958 lähtien Sundman siirtyi pysyvästi Yhdysvaltoihin, ja kävi vain enää satunnaisesti Suomessa. Solmu Mäkelän puheenjohtajuuskausi alkoi vuonna 1960.

## PERUSTAMINEN

Suomen Taikapiiri perustamiskokous pidettiin tammikuun 16. päivänä 1945 Karjalan kerholla, joka sijaitsi Esplanadin ja Korkeavuoren kadun kulmauksessa ns. Brondan talossa.

Viidestä perustajajäsenestä vain **Julius Sundman** toimi ammattitaikurina. Börje Stenman oli vakavasti otettava taikuuden harrastaja, **Heikki Marttila** tuli tunnetuksi myöhemmin teräväkynäisenä pakinoitsija "Arijoutsena", **Matti Nurminen** oli ammatiltaan laivanvarustaja ja vanhempaa sukupolvea edustaja taikuuden harrastaja **Hillari. J. Viherjuuri**, taiteilijanimeltään "Veli Giovanni".

Miksi nämä viisi herraa sitten päättivät perustaa taikurien oman yhdistyksen? Jo ennen sotia ainakin Solmu Mäkelä, Julius Sundman ja Börje Stenman kuuluivat Saksan *Der Magische Zirkel Von Deutschland*-yhdistykseen. Sundman on ilmeisesti vieraillut Ruotsin taikayhdistyksissä jo sotien tai välirauhan aikana. Ajatus perustaa Suomeen samanlainen yhdistys on täytynyt syntyä jo silloin. Toisekseen sodan jälkeinen aika oli ankeaa, kaikesta oli puutetta ja huvitukset kaupungilla vähäisiä.

Niinpä ei olekaan ihme, että asialle päätettiin tehdä jotakin ja aluksi Sundmanin ympärille keskittynyt ryhmä aloit ti toimintansa. Suomessa oli tietysti monia ammattimaisesti esiintyviä taikureita jo ennen sotia, mutta uutta oli se, että järjestäytyttiin yhdistykseksi ulkomaisten esikuvien tapaan.

## YHDISTYS ETSI MUOTOA, TOIMINTA VAKIINTUI

Vastaperustetun Taikapiirin *Simsalabim*- lehti alkoi ilmestyä puoli vuotta myöhemmin elokuussa 1945. Lehteä toimittivat Julius Sundman ja Börje Stenman, mutta varsin pian Stenman otti vastuun toimittamisesta kokonaan itselleen. Stenmanin mielestä taikuuden arvostus ei ollut Suomessa kovin korkealla tasolla ja yhdistyksen tavoitteena oli nostaa taikuus taiteenlajiksi, kuten kaikissa muissakin kulttuurimaissa. Tämä onnistuisi parhaiten taikurien omaa tasoa parantamalla. Toiseksi tärkeäksi tavoitteeksi hän asetti sen, että olisi avattava läheiset suhteen järjestöihin muissa pohjoismaissa. Sota-ajan eristyneisyyden loppuminen toi nuorille taikapiiriläisille uusia raikkaita tuulia Ruotsista ja muualta skandinaviasta. Liittyminen pohjoismaisiin veljesjärjestöihin, Ruotsin, Norjan ja Tanskan Taikapiirien rinnalle olikin yhdistyksen ensimmäisiä haasteita. Suhteiden luomista helpotti Julius Sundmanin ja Börje Stenmanin suomenruotsalaisuus, jolloin kielikään ei tuottanut ongelmia ja tärkeitä kontakteja oli helpompi solmia. Vuonna 1945 Taikapiiri sai jopa suuren elintarvikeavustuksen ruotsalaiselta *Magiska Brödernas*- yhdistykseltä (vielä samana vuonna se sai uuden *Svensk Magisk Cirkel*- nimen = SMC). Taikapiirissä oltiin myös huolissaan taikureita (ja muita esiintyviä taiteilijoita) raskauttavasta huviverosta, joka sotien jälkeisinä vuosina oli 40%. Tämä oli esteenä ulkomaistenkin taiteilijoiden vierailuille Suomeen. Solmu Mäkelä liittyi virallisesti Taikapiiriin vasta 1948, mutta hänen on täytynyt olla löyhästi mukana toiminnassa melkein alusta lähtien, koska jo elokuussa 1945 yhdistyksen lehden ensimmäisessä numerossa hän kirjoittaa huviverosta seuraavasti:



***Suomen taikuuden Grand Old Man taikurimestari Solmu Mäkelä hallitsi jo 50-luvulla korttien käsittelytekniikat***

*Tietosanakirjassa sanotaan, että varietee on jonkinlainen taiteen alamaailma. Meillä on varmasti tulkittu tuo kohta kovin tuulentarkasti, koska (vastoin kuin muualla) kaikki varieteehen rinnastettavat esitykset ovat kuormitetut 40% verolla.*



***Taikurimestari Emeritus Reijo Salminen oli Keski-Euroopan varieteiden tähtiesiintyjä 1950-60 luvuilla.***

Taikapiirillä oli selkeitä käytännöllisiä tavoitteita taikurien aseman parantamiseksi, sekä laajempia näkemyksiä siitä, että alaa ylipäänsä on ryhdyttävä kehittämään uuden ajan vaatimuksiin sopiviksi. Huvivero alenikin 25%:tiin jo 1948. Ensimmäiset vuodet olivat ahkeraa suhdetoimintaa lähinnä Ruotsin taikuriyhdistyksen (SMC)) sekä Tanskan (DMC) ja Norjan (NMC) vastaavien kanssa. Stenman toteaakin vuonna 1946, että *Simsalabim* tulee olemaan suomalaisille taikuuden harrastajille ikkuna Pohjoismaihin.

Merkittävä alkuaikojen ulkomaan tuttavuus oli ruotsalaisen taikuriyhdistyksen (SMC) keski-iän ylittänyt vanhan ajan herrasmies – johtaja Nils Simonson. Vuonna 1945 Simonson piti "sensaationa" sitä, että sodan runtelemassa Suomessa kyettiin niin aktiiviseen ja korkeatasoiseen yhdistystoimintaan, vaikka maassa oli tuskin kymmentä järjestäytynyttä taikuria. Simonson on ylipäänsä tärkeä henkilö Taikapiirin alkuvuosina. Hänestä Taikapiiri sai tärkeän tukijan. Vuosikausia Simonson kirjoitti *Simsalabimiin* artikkeleita Tukholman näkökulmasta. Marraskuussa 1947 hän tuli ilmeisesti ensimmäisenä ulkomaisena Taikapiirin vieraana vuosikokoukseen, jolloin Simonson valittiin myös Taikapiirin jäseneksi. Uusintavierailulle hän tuli vuoden 1949 vuosikokoukseen.

## MAAGINEN LUKU KAKSIKYMMENTÄYKSI

Vuoden 1950 tammikuun kokouksessa käytiin perustavanlaatuinen keskustelu siitä,tuleeko yhdistyksen kasvattaa jäsenmäärää vuosittain,vai jääkö se 21:een pulta päädyttiin jäädä silloiseen jäsenmäärään eli reiluun pariin meneen. Myös vuoden 1954 sikokouksessa asiasta keskus ja päädyttiin 21:teen kotima jäseneen. Ulkomaiset jäsenet lukuun kuuluneet.

Käytännössä vuosikymm saatossa jäsenmäärä on kuit vaihdellut ja ollut suurempi. V sen Taikapiirin jäsenluettelo kasteltaessa kiinnittyy huom hen, että yhdistyksessä oli j nä paljon muitakin kuin varsi taikureita. Taikapiiri oli eräänl taikurijohtoinen taiteilijakerh hon kuului sulassa sovussa m koita, kirjailijoita, sarjakuvapi kuvataiteilijoita ja tieteentek Heitä kaikkia kuitenkin yhdist nostus taikatemppuihin. Tai oli yhdistys, johon haluttiin vaikka ei välttämättä ajateltu ammattitaikuriksi ryhtym Toisaalta tämä muodostui myö vahvuudeksi, sillä jäsenistöst tyi monia eri alojen taitajia j teiskunnallisia vaikuttajia. Jäs tön moninaisuus auttoi yhdi sen perimmäisessä päämäärä taikuuden aseman kohottami taiteen lajina muiden jouk sekä tämän tiedon levittämi eri tahoille. Arvo Salon hyvät teet lehdistöön ja radioon an aiheen kutsua leikillisesti hän distyksen "propagandaminis si". Heikki Marttilasta tuli sa tärkeä välittävä henkilö Taika ja lehdistön kesken.

Jäsenet kokoontuivat aluk vintoloissa, mutta jo vuo 1946 lähtien myös jäsenten na. Vähitellen vakiintui käyt että vuosikokoukset pidettiin toloissa, mutta tavalliset koko jäsenten kodeissa.



***Taikapiirin 20v- juhlakokous pidettiin 17.1.1965 ravintola Motissa***




*Tekstiote Suomen Taikapiirin 1945 -kirjasta.*
*Kirjoittaja Heikki "Harha" Nevala*

# VIKTOR VOITKO



Ukrainalainen Viktor Voitko on palkittu kansainvälisissä taikurien huippukilpailuissa useaan otteeseen ja häntä pidetään innovatiivisena ja tuotteliaana mestaritaikurina.

Voitkon tapa yhdistää musiikin voima ja tempo oman kehon hallinnan kautta kulloiseenkin esitykseen on poikkeuksellisen vahva ja taiteellisesti vaikuttava.

Viktor Voitko on luonut pohjan uralleen Kievin Sirkuskoulussa ja hän on edelleenkin läheisessä kosketuksessa kouluun erityisprojektien ohjaamisen ja konsultaation muodossa. Alan kollegojen keskuudessa Voitko on saavuttanut vankan ja arvostetun aseman. Hän on kysytty esiintyjä myös taikurien kansainvälisiin tapahtumiin kautta maailman. Keski-Euroopan varietee-teatterit ovat hänen mieleisiä esiintymispaikkojaan ja hyvin usein hän myös ohjaa esityksen joko kokonaan tai osittain.

Viktor Voitkon tämänkertaisen Suomen vierailun pääesitys on "Ilmassa Leijuva Nainen", tapa jolla hän saa naisen leijumaan on mykistävä!






Portugal Magic Convention 2007, Korea Busan International M gic Leipzig,Germany Krystallpalast variete, Spain Festival Inte nacional de Magia en Leon, Paris, France Patrick Sebastien t show TV 5, Finland, Varietee Magica 2006, Dusseldorf, Germ ny Roncalli's Apollo variete, Rotterdam, Holland The Dutch N tional Congress, Blackpool, England, Magic Hands German Tokyo FISM... etc., etc., etc.